

รายงานการฝึกอบรม

หัวข้อ

“ก้าวทันงบการเงินรูปแบบใหม่สำหรับ NPAEs และภาษีอากร ”

บริษัท จีทีโอ เทรนนิง จำกัด

- ไป (ระบุ ฝึกอบรม ดูงาน ประชุมหรือสัมมนา)ฝึกอบรม.....
 เรื่อง ” ก้าวทันงบการเงินรูปแบบใหม่สำหรับ NPAEs และภาษีอากร ”.....
 ณ (ระบุสถานที่ เมือง ประเทศ)บริษัท จีทีโอ เทรนนิง จำกัด.....
 ตั้งแต่วันที่.....14 กันยายน 2567..... ถึงวันที่.....15 กันยายน 2567.....
 รวมระยะเวลา (ปี เดือน วัน)2 วัน.....
2. รายละเอียดเกี่ยวกับการไปฝึกอบรม ดูงาน ประชุม และสัมมนา ควรรายงานให้มีรายละเอียดและเนื้อหา
 มากที่สุด เท่าที่จะทำได้ โดยบรรยายสิ่งที่ได้สังเกต รู้ เห็น หรือได้รับถ่ายทอดมาให้ชัดเจนในหัวข้อต่าง ๆ
 เช่น

บริษัท จีทีโอ เทรนนิ่ง จำกัด GTO TRAINING CO.,LTD. หนังสือรับรอง		
ชื่อองค์กรวิชาชีพ : บริษัท จีทีโอ เทรนนิ่ง จำกัด ที่อยู่: 151/24 ซอยนวลจันทร์ 56 แขวงนวลจันทร์ เขตปทุมธานี กรุงเทพมหานคร 10230 เลขประจำตัวผู้เสียภาษี : 0105554021025 รหัสองค์กรวิชาชีพ : 3-0029		
เลขหนังสือ : ตามหนังสือกรมสรรพากรเลขที่ กค 0712/3228		ลงวันที่ 11 มิถุนายน
ผู้เข้าอบรม นายจก พิริยะพรศิริ เลขบัตรประชาชน 3250100152484 รหัสผู้สอบบัญชีภาษีอากร TA001622		
ชื่อหลักสูตร	วันที่อบรม/สถานที่อบรม	ระยะเวลา การอบรม
ก้าวทันงานการพัฒนารูปแบบใหม่สำหรับ NPAs และภาษีอากร (รหัสหลักสูตร 3-0029-0015)	วันที่ 14-15 กันยายน 2567	08.45น.-16.45น.
	สถานที่อบรม โรงแรมริเจนท์	
ให้ไว้ ณ วันที่ 15 กันยายน 2567		
ขอรับรองว่าข้อความถูกต้องกับความเป็นจริงทุกประการ		
 (นางสาวโลรัตน์ แสงธรรมนาค) ผู้จัดการฝ่ายวิชาการ		

2.1 รายงานการฝึกอบรม

(1) วิธีการฝึกอบรม

1.1 วิทยากรบรรยาย

-อ.อัครเดช เทียมเจริญ และ อ.จิรศักดิ์ สหสิทธิ์วัฒน์

มีการถาม-ตอบ ข้อสงสัยตลอดระยะเวลาในการอบรม
(2) สาระสำคัญของการฝึกอบรม (สรุป)

งบการเงินของบริษัท

บริษัทต้องจัดทำงบการเงินตามที่พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และกฎหมายอื่นกำหนดไว้ การจัดทำและการนำเสนองบการเงินต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 บริษัทซึ่งเป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะต้องจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน หรือมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

กรณีที่ 2 บริษัทซึ่งเป็นกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ หรือบริษัทมหาชนจำกัดต้องจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

งบการเงินที่ต้องจัดทำของบริษัท

ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่องกำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน พ.ศ. 2566 ได้กำหนดส่วนประกอบของงบการเงินที่ต้องจัดทำของบริษัทดังนี้

ส่วนประกอบของงบการเงินที่ต้องจัดทำ	บริษัท	
	บริษัทจำกัด	บริษัทมหาชนจำกัด
1. งบฐานะการเงิน	✓	✓
2. งบกำไรขาดทุน หรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	✓	✓
3. งบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น	✓	✓
4. งบกระแสเงินสด	-	✓
5. หมายเหตุประกอบงบการเงิน	✓	✓

งบการเงินของบริษัทต้องแสดงข้อมูลเปรียบเทียบในลักษณะของตัวเลขเปรียบเทียบ โดยนำจำนวนเงินและข้อมูลอื่นสำหรับงวดก่อนมาแสดงรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินงวดปัจจุบัน เฉพาะตัวเลขเปรียบเทียบที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินงวดปัจจุบัน (กล่าวคือการแสดงตัวเลขจำนวนเงิน 2 คอลัมน์) เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจงบการเงินงวดปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน กำหนดว่า งบการเงินฉบับสมบูรณ์ต้องมี 5 ส่วนประกอบข้างต้น และข้อมูลเปรียบเทียบแล้ว กรณีที่บริษัทได้นำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลัง หรือการปรับย้อนหลังรายการในงบการเงิน หรือเมื่อบริษัทมีการจัดประเภทรายการใหม่ในงบการเงิน ซึ่งมีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อข้อมูลในงบฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดก่อน บริษัทต้องนำเสนองบฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดก่อนด้วย (กล่าวคือการแสดงตัวเลขจำนวน 3 คอลัมน์)

อนึ่งงบฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนหรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัทจะได้กล่าวไว้ในหน่วยการเรียนรู้อื่น ในหน่วยนี้จะกล่าวถึงเฉพาะงบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเท่านั้น

งบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทแสดงยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานอยู่ในฐานะการเงินของบริษัท หากผู้ใช้งบการเงินต้องการทราบข้อมูลการเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงของส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทในระหว่างรอบระยะเวลารายงาน ผู้ใช้งบการเงินควรอ่านหรือศึกษาข้อมูลจากงบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท ซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่งของงบการเงินของบริษัท

ความหมายของงบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

งบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (Statement of Changes in Shareholders' Equity) หมายถึง รายงานการเงินที่แสดงการเพิ่มขึ้น หรือลดลงของแต่ละองค์ประกอบของส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทในระหว่างรอบระยะเวลารายงานซึ่งเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน

รูปแบบและเนื้อหาของงบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ได้กำหนดรูปแบบและเนื้อหาของงบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นไว้ในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่องกำหนดรายงานย่อที่ต้องมีในงบการเงิน พ.ศ. 2566 ของบริษัท จำกัดใช้แบบ 2 และ ของบริษัทมหาชนจำกัดใช้แบบ 3

รูปแบบของงบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท เรียกว่า แบบคอลัมน์ (Column Form) หรือแบบเมทริกซ์ (Matrice Form) โดยจะแสดงคอลัมน์แรกเป็นรายการแต่ละบรรทัดประกอบด้วย ยอดคงเหลือต้นงวด รายการเพิ่มขึ้น รายการลดลง และยอดคงเหลือปลายงวด คอลัมน์ที่สองแสดงเลขที่ข้อของหมายเหตุประกอบงบการเงิน คอลัมน์ที่สามและต่อไปแสดงองค์ประกอบของส่วนของผู้ถือหุ้น เช่น ทุนที่ออกและชำระแล้ว ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น กำไร (ขาดทุน) สะสม องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น และคอลัมน์สุดท้ายแสดงยอดรวม

บรรทัดสุดท้ายเป็นยอดคงเหลือปลายงวดของแต่ละองค์ประกอบของส่วนของผู้ถือหุ้นจะตรงกับยอดคงเหลือในงบฐานะการเงิน

ดังนั้น งบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นจัดเป็นงบการเงินที่ใช้ประกอบหรือสนับสนุนงบฐานะการเงินของบริษัทนั้น

ลักษณะของหลักฐานการสอบบัญชี

หลักฐานการสอบบัญชีมีลักษณะที่ผู้สอบบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมีเหตุผลในการพิจารณาความเชื่อถือได้ (Persuasiveness of Evidence) กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีจะต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาความเหมาะสมอย่างเพียงพอของหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้ เพื่อหาข้อสรุปในการสนับสนุนสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงิน ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องได้หลักฐานการสอบบัญชีจากการตรวจสอบ เพื่อให้สามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ว่า งบการเงินได้จัดทำในส่วนสาระสำคัญเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินหรือไม่

ความเหมาะสม (Competency) ของหลักฐานการสอบบัญชี หมายถึง คุณภาพ ความเชื่อถือได้ และความถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงของหลักฐาน ส่วน**ความเพียงพอ (Sufficiency)** ของหลักฐานการสอบบัญชี หมายถึง ปริมาณของหลักฐานที่ได้จากการตรวจสอบ

ผู้สอบบัญชีควรพิจารณาความเหมาะสมอย่างเพียงพอของหลักฐานการสอบบัญชีในเรื่องต่อไปนี้

ความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชี

ความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชี หมายถึง คุณภาพของหลักฐานการสอบบัญชีและความเกี่ยวข้อง (Relevance) ของหลักฐานการสอบบัญชีกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ และความเชื่อถือได้ของหลักฐานการสอบบัญชานั้น

ความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชีจะช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถหาข้อสรุป เพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ง่ายขึ้น การใช้วิธีการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ และตรงประเด็นช่วยให้ผู้สอบบัญชีได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่มีความเหมาะสมและมีความเชื่อถือได้ ตัวอย่างเช่น การขอคำยืนยันยอดลูกหนี้การค้าให้หลักฐานการสอบบัญชีที่มีความเหมาะสมสำหรับการตรวจสอบสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ในเรื่องความมียอดจริง หรือเกิดขึ้นจริงของลูกหนี้ แต่ไม่ได้ให้หลักฐานที่เหมาะสมสำหรับการตรวจสอบความครบถ้วนของบัญชีลูกหนี้ เป็นต้น

ความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชีอาจพิจารณาได้จากลักษณะของหลักฐานการสอบบัญชี ในเรื่อง (1) ความเกี่ยวข้องของหลักฐานการสอบบัญชี และ (2) แหล่งที่มาของหลักฐานการสอบบัญชี

1) ความเกี่ยวข้องของหลักฐานการสอบบัญชี

ความเกี่ยวข้อง (Relevance) ของหลักฐานการสอบบัญชี หมายถึง หลักฐานการสอบบัญชีที่ได้จากวิธีการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ และตรงประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ ตัวอย่างเช่น ถ้าผู้สอบบัญชีต้องการทดสอบความมียอดจริงของลูกหนี้การค้า วิธีการตรวจสอบที่ให้หลักฐานการสอบบัญชีที่มีความเกี่ยวข้อง ได้แก่ การขอคำยืนยันยอดลูกหนี้การค้า ในกรณีเดียวกันนี้ ถ้าผู้สอบบัญชีตรวจสอบกับสมุดรายวันขาย หลักฐานการสอบบัญชีที่ได้ถือเป็นหลักฐานที่ไม่มีความเกี่ยวข้อง เนื่องจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้นี้มิได้พิสูจน์ความมียอดจริงของลูกหนี้การค้า ดังนั้น ผู้สอบบัญชีจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการตรวจสอบที่แตกต่างกันไปตามความ

เหมาะสมของแต่ละกรณี เนื่องจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบที่กำหนดไว้ ย่อมไม่มีประโยชน์ต่อการสอบบัญชี

2) แหล่งที่มาของหลักฐานการสอบบัญชี

ความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชี ขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาของหลักฐานการสอบบัญชีว่าเป็นหลักฐานจากแหล่งภายในหรือจากแหล่งภายนอกกิจการ หรือเป็นหลักฐานจากปฏิบัติงานอย่างอิสระโดยผู้สอบบัญชี และยังขึ้นอยู่กับวิธีการเพื่อให้ได้หลักฐานการสอบบัญชื่อนั้นมาด้วย

แนวทางที่ผู้สอบบัญชีใช้ในการประเมินความเชื่อถือได้ของหลักฐานการสอบบัญชี มีดังนี้

- หลักฐานการสอบบัญชีจากภายนอกกิจการ มีความน่าเชื่อถือมากกว่าหลักฐานที่มีการจัดทำขึ้นภายในกิจการ ตัวอย่างเช่น การขอคำยืนยันยอดจากธนาคาร ย่อมมีความน่าเชื่อถือมากกว่าหลักฐานที่ปรากฏในสมุดบัญชีของกิจการเนื่องจากบุคคลภายนอกเป็นแหล่งที่มาของหลักฐานที่มีความเป็นอิสระ มากกว่าหลักฐานที่มีการจัดทำขึ้นภายในกิจการ

- ในทำนองเดียวกัน หลักฐานเอกสารที่มีการจัดทำขึ้นภายนอกกิจการ (เช่น ใบกำกับสินค้าจากผู้ขาย) ย่อมมีความน่าเชื่อถือมากกว่าหลักฐานเอกสารที่จัดทำขึ้นภายในกิจการ (เช่น ใบรับของ)

- หลักฐานการสอบบัญชีภายในกิจการย่อมมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เมื่อกิจการมีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เนื่องด้วยระบบการควบคุมภายในมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และรวมถึงการจัดทำงบการเงินซึ่งให้ข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้อย่างทันเวลา

- หลักฐานการสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีได้รับโดยตรงย่อมมีความน่าเชื่อถือมากกว่าหลักฐานที่ได้รับจากกิจการ ตัวอย่างเช่น หลักฐานการคำนวณดอกเบี้ยค้างรับโดยผู้สอบบัญชีเองย่อมมีความน่าเชื่อถือมากกว่าดอกเบี้ยค้างรับที่คำนวณโดยสมุห์บัญชีของกิจการ

- หลักฐานการสอบบัญชีในรูปของเอกสาร และคำรับรองที่เป็นลายลักษณ์อักษร ย่อมมีความน่าเชื่อถือมากกว่าหลักฐานที่เป็นคำรับรองด้วยวาจา ตัวอย่างเช่น หนังสือขอคำยืนยันยอดเจ้าหนี้การค้าย่อมมีความน่าเชื่อถือมากกว่าการสอบถามเกี่ยวกับยอดเจ้าหนี้การค้าด้วยวาจาจากฝ่ายบัญชี

ความเพียงพอของหลักฐานการสอบบัญชี หมายถึง ปริมาณหลักฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดจากขนาดหรือปริมาณของตัวอย่างที่เลือกขึ้นมาตรวจสอบ ในทางปฏิบัติผู้สอบบัญชีมีปัจจัยหลายชนิดในการกำหนดขนาดของตัวอย่าง เช่น ความเชื่อมั่นของผู้สอบบัญชีในระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายใน จำนวนหน่วยตัวอย่างในประชากร และการจัดกลุ่มประชากร เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีประเมินว่าระบบการควบคุมภายในของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ไม่มีประสิทธิภาพ ผู้สอบบัญชีจะเลือกรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เพิ่มขึ้นในระหว่างปีขึ้นมาทดสอบในปริมาณที่มากกว่าปกติ เพื่อตรวจสอบการแสดงผลข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ เป็นต้น ปัจจัยที่ผู้สอบบัญชีใช้ในการกำหนดขนาดของตัวอย่าง สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี

การตัดสินใจเกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี

เมื่อผู้สอบบัญชีรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชี เพื่อใช้เป็นเกณฑ์หรือข้อสรุปในการแสดงความเห็นต่อการเงิน ผู้สอบบัญชีจะใช้ดุลยพินิจเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพโดยมีการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชีในเรื่องต่อไปนี้

1. วิธีการตรวจสอบ หมายถึง วิธีการรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีประเภทต่างๆ ผู้สอบบัญชีสามารถได้รับหลักฐานการสอบบัญชีโดยใช้วิธีการตรวจสอบวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลายวิธี เช่น การตรวจสอบสมุดบัญชี การสังเกตการณ์การปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน การสอบถามผู้บริหารของกิจการ การทดสอบการคำนวณค่าเสื่อมราคา การตรวจนับหลักทรัพย์ การตรวจนับเงินสดย่อย เป็นต้น

วิธีการตรวจสอบช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถรวบรวมหลักฐาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบได้ ตัวอย่างเช่น การสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ เป็นการตรวจสอบเพื่อให้ได้หลักฐานการสอบบัญชีว่าสินค้าคงเหลือมีอยู่จริง เป็นต้น

ในช่วงของการวางแผนการตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีจะกำหนดวิธีการตรวจสอบที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบไว้ในแผนการสอบบัญชีโดยรวมและแนวการสอบบัญชี เช่น วิธีการตรวจสอบราคาต่อหน่วยและมูลค่าของสินค้าคงเหลือที่ระบุไว้ในแนวการสอบบัญชี มีดังนี้

1) ตรวจสอบการคำนวณมูลค่าสินค้าคงเหลือในรายละเอียดสินค้าคงเหลือโดย

1.1) ทดสอบการคำนวณผลคูณของราคาต่อหน่วยกับจำนวนหน่วยตามแนวนอนและทดสอบการบวกเลขของมูลค่าสินค้าตามแนวดิ่ง

1.2) เปรียบเทียบยอดรวมในรายละเอียดสินค้าคงเหลือกับบัญชีแยกประเภททั่วไป

2) ตรวจสอบราคาทุนกับเอกสารการซื้อ เช่น ใบกำกับสินค้า ใบแจ้งหนี้ ใบเสร็จรับเงิน

3) ตรวจสอบการแสดงผลมูลค่าสินค้าคงเหลือในงบฐานะการเงินด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยตรวจสอบราคาขายของสินค้ากับใบส่งของฉบับล่าสุด สำหรับช่วงหลังวันสิ้นงวด หรือตรวจสอบกับราคาสินค้าประเภทเดียวกันในท้องตลาด หรือจากการสอบถามฝ่ายขายหรือฝ่ายการตลาด

วิธีการตรวจสอบที่กำหนดไว้ในแนวการสอบบัญชีข้างต้น ช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบในแต่ละเรื่อง เช่น การตรวจสอบราคาทุนกับเอกสารการซื้อสินค้า และการตรวจสอบการแสดงผลมูลค่าสินค้าคงเหลือ เป็นการทดสอบสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงินในเรื่องการตีราคา (Valuation) เป็นต้น

2. ขนาดของตัวอย่าง ในการตรวจสอบงบการเงิน โดยปกติ ผู้สอบบัญชีจะไม่ตรวจสอบข้อมูลของรายการบัญชีทั้งหมด แต่จะเลือกตัวอย่างขึ้นมาทดสอบ แล้วหาข้อสรุปจากผลการทดสอบตัวอย่างนั้น

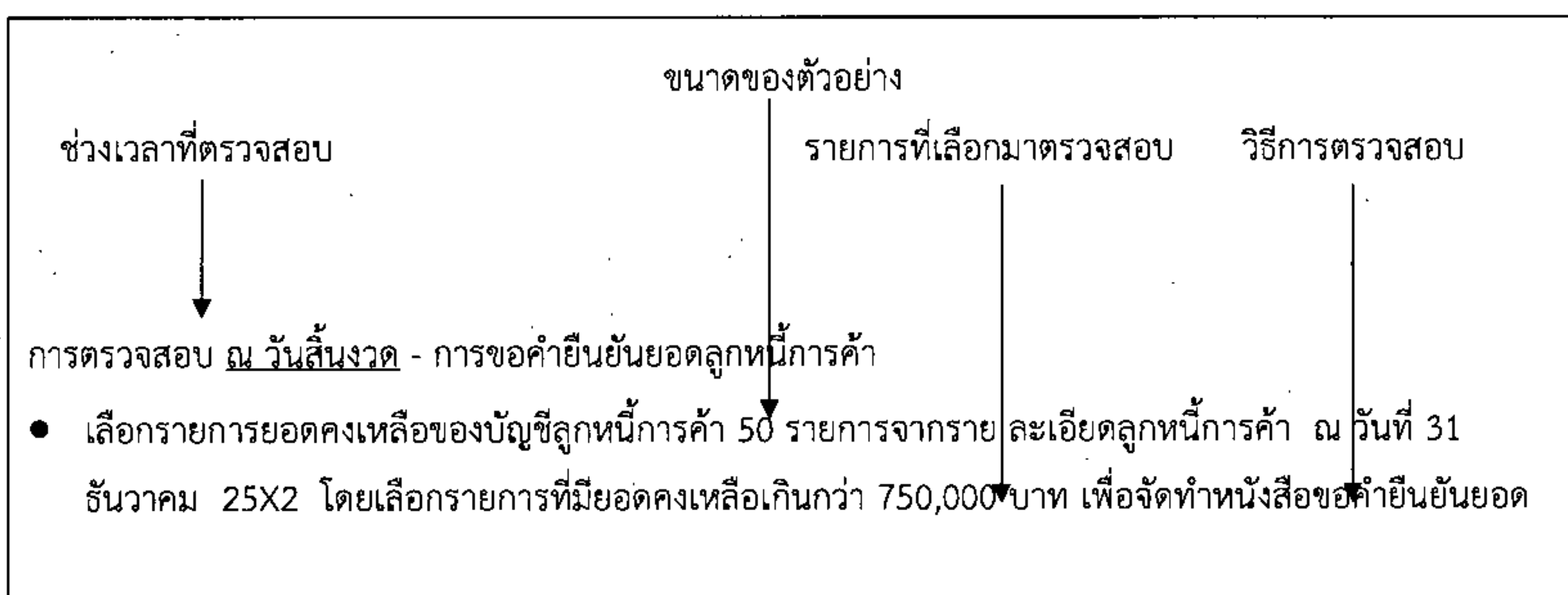
ผู้สอบบัญชีจะคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เพื่อกำหนดปริมาณของหลักฐานการสอบบัญชี หรือขนาดของตัวอย่างที่จะเลือกขึ้นมาตรวจสอบ เช่น วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ การประเมินของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับความเสี่ยง, สืบเนื่องและความเสี่ยงจากการควบคุม ประชากรที่ตรวจสอบ ความเชื่อมั่นที่ผู้สอบบัญชีต้องการ ความผิดพลาดที่

ผู้สอบบัญชียอมรับได้ ความผิดพลาดที่คาดว่าจะมีในประชากรที่ตรวจสอบ และการจัดกลุ่มประชากรที่ตรวจสอบ เป็นต้น (ศึกษาเพิ่มเติมได้จากตอนที่ 3.2 การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี)

3. รายการที่เลือกมาตรวจสอบ เมื่อผู้สอบบัญชีกำหนดปริมาณหรือขนาดของตัวอย่างในการตรวจสอบ ได้แล้ว ข้อควรพิจารณาในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชีขั้นต่อไปก็คือ การพิจารณาว่ารายการใดจะถูกเลือกขึ้นมาทดสอบ ผู้สอบบัญชีจะพิจารณาโดยใช้เกณฑ์การเลือกตัวอย่าง ซึ่งอาจพิจารณาจากรายการที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดข้อผิดพลาดหรือรายการที่มีจำนวนเงินมาก เป็นต้น

4. ช่วงเวลาที่ตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีจะตัดสินใจในเรื่องช่วงเวลาที่จะตรวจสอบ เช่น ผู้สอบบัญชีอาจวางแผนที่จะเข้าตรวจสอบรายการ ณ วันสิ้นงวดแต่เพียงอย่างเดียว หรือเข้าทำการตรวจสอบระหว่างปีด้วย ช่วงเวลาที่เข้าทำการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี ยังขึ้นอยู่กับลักษณะและประเภทของธุรกิจที่ตรวจสอบอีกด้วย เช่น บริษัทมหาชนจำกัด หรือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ย่อมต้องการให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบงบการเงินให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนดไว้ ผู้สอบบัญชีจึงอาจเข้าตรวจสอบก่อนวันสิ้นงวดเพื่อแบ่งเบาภาระงานตรวจสอบ ณ วันสิ้นงวดได้

วิธีการตรวจสอบที่แสดงถึงผลของการตัดสินใจของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชีแสดงไว้ดังตัวอย่างตามภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ตัวอย่างผลของการตัดสินใจของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี

สิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงิน

ผู้สอบบัญชีจะรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชี เพื่อสนับสนุนหรือพิสูจน์ยืนยันสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงิน (Management Assertion) ถ้าสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ดังกล่าวบิดเบือนหรือผิดพลาดไป งบการเงินดังกล่าวอาจแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ (Material Misstatement)

ความหมายของสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงิน

สิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงิน (Management's Financial Assertions) หมายถึง ลักษณะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงินที่แสดงถึงความถูกต้องตามที่ควร ซึ่งผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้

ผู้สอบบัญชีจะรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชี เพื่อสนับสนุน หรือพิสูจน์สิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงิน ตัวอย่างเช่น ผู้บริหารของกิจการได้ให้การรับรองว่าบัญชีสินค้าคงเหลือที่แสดงอยู่ในงบการเงินนั้น (1) มีตัวตนอยู่จริง (2) แสดงด้วยจำนวนเงินที่ถูกต้อง (3) เป็นของกิจการ และ (4) รายการบัญชีสินค้าคงเหลือที่เกิดขึ้นได้บันทึกหรือเปิดเผยไว้โดยครบถ้วน ถ้าสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ดังกล่าวบิดเบือนหรือผิดพลาดไป งบการเงินอาจแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอย่างเป็นสาระสำคัญ (Material Misstatement)

องค์ประกอบของสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงิน

สิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงิน เป็นเรื่องความถูกต้องตามควรของงบการเงิน ผู้สอบบัญชีแยกแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความถูกต้องตามควรของงบการเงินนี้ออกได้เป็น 3 กลุ่มคือ

ก. การจัดประเภทรายการและเหตุการณ์ของงวดบัญชีที่ตรวจสอบ สิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ในกลุ่มนี้ ได้แก่

(1) การเกิดขึ้นจริง หมายถึง รายการและเหตุการณ์ที่บันทึกบัญชีไว้เกิดขึ้นจริง และเกี่ยวข้องกับกิจการ เช่น ยอดขายเกิดขึ้นจริงจากการขายสินค้า

(2) ความครบถ้วน หมายถึง รายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้บันทึกบัญชีไว้ครบถ้วนทุกรายการ ไม่มีการละเว้นการบันทึกบัญชี เช่น ยอดขายทั้งหมดทุกรายการได้บันทึกบัญชีโดยครบถ้วน

(3) ความถูกต้อง หมายถึง รายการและเหตุการณ์ได้บันทึกบัญชีไว้ด้วยจำนวนเงิน รวมทั้งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องไว้อย่างเหมาะสม (หรือการวัดมูลค่า) เช่น สินค้าคงเหลือแสดงด้วยมูลค่าอย่างถูกต้อง

(4) การตัดยอด หมายถึง รายการและเหตุการณ์ได้บันทึกบัญชีไว้ในงวดบัญชีที่ถูกต้อง (หรือการวัดมูลค่า) เช่น ยอดขายได้บันทึกในงวดบัญชีที่เหมาะสม

(5) การจัดประเภท หมายถึง รายการและเหตุการณ์ได้บันทึกบัญชีไว้ในชื่อบัญชีที่ถูกต้อง (หรือการแสดงผลรายการและการเปิดเผยข้อมูล) เช่น ค่าซ่อมแซมไม่บันทึกในบัญชีต้นทุนขาย

ข. ยอดคงเหลือทางบัญชี สิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ในกลุ่มนี้ ได้แก่

(1) ความมีอยู่จริง หมายถึง สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของมีอยู่จริง ณ วันสิ้นงวดบัญชี

(2) สิทธิและการผูกพัน หมายถึง สินทรัพย์เป็นสิทธิของกิจการ และหนี้สินเป็นภาระผูกพันของกิจการ

(3) ความครบถ้วน หมายถึง กิจการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของทุกรายการโดยครบถ้วน ไม่ละเว้นการบันทึกบัญชี

(4) การแสดงมูลค่าและการปันส่วน หมายถึง สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของแสดงในงบการเงินด้วยจำนวนเงินที่เหมาะสม การปรับปรุงเกี่ยวกับมูลค่าและการปันส่วนได้บันทึกบัญชีไว้อย่าง

เหมาะสม (หรือการแสดงผลค่าหรือการตีราคา) เช่น หลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงด้วยราคาตลาด ณ วันที่ในงบฐานะการเงิน

ค. การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน สิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ในกลุ่มนี้ ได้แก่

(1) การเกิดขึ้นจริงและสิทธิและการผูกพัน หมายถึง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและการผูกพันที่เกิดขึ้นและเกี่ยวข้องกับกิจการ เช่น การเปิดเผยการนำเครื่องจักรไปค้ำประกันเงินกู้ยืมในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น

(2) ความครบถ้วน หมายถึง การเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วนในงบการเงิน เช่น การเปิดเผยนโยบายการคิดค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น

(3) การจัดประเภทและการจัดข้อมูลให้เข้าใจง่าย หมายถึง การแสดงและอธิบายข้อมูลทางการเงินอย่างเหมาะสม และเปิดเผยข้อมูลอย่างชัดเจน (หรือการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล) เช่น การแสดงรายการขาดทุนจากการด้อยค่าที่มีสาระสำคัญเป็นรายการแยกต่างหากในงบกำไรขาดทุน

(4) ความถูกต้องและการแสดงผลค่า หมายถึง การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและข้อมูลอื่นอย่างถูกต้องตามควร และด้วยจำนวนเงินที่เหมาะสม (หรือการแสดงผลค่าและการเปิดเผยข้อมูล) เช่น การแสดงข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานในหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างถูกต้องเหมาะสม

ในการตรวจสอบงบการเงิน ผู้สอบบัญชีจะรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมแก่กรณีเพื่อสนับสนุนสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ในงบการเงิน เช่น การสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ ช่วยให้ผู้สอบบัญชีบรรลุวัตถุประสงค์การตรวจสอบว่าสินค้าคงเหลือมีอยู่จริง ณ วันที่ในงบฐานะการเงิน แต่ถ้าผู้สอบบัญชีต้องการตรวจสอบสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ในเรื่องสิทธิและการผูกพันของสินค้าคงเหลือ วิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมแก่กรณี ได้แก่ การสอบทานสัญญาฝากขาย เพื่อตรวจสอบว่ากิจการมีสินค้าฝากขายของบุคคลภายนอกรวมอยู่ในสินค้าคงเหลือของกิจการหรือไม่ หรือมีสินค้าคงเหลือของกิจการที่ส่งไปฝากขายกับบุคคลภายนอกหรือไม่ เป็นต้น

(3) ประโยชน์ที่ได้รับ

3.1 ประโยชน์ที่ข้าพเจ้าได้รับคือ...เพื่อมีความรู้ด้านบัญชีและภาษีที่เพิ่มขึ้น และเพื่อนำความรู้มาถ่ายทอดให้กับนักศึกษาในหลักสูตรบัญชีและหลักสูตรอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยต่อไป

3.2 ประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยได้รับคือ...ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านบัญชีและภาษีที่เพิ่มขึ้น

(4) ข้อเสนอแนะ

อยากให้ มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการอบรมเชิญวิทยากรมาบรรยายให้กับบุคลากรของมหาวิทยาลัย เพราะว่าได้รับความรู้จากประสบการณ์จริง